

Adroddiad i	Y Panel Gweithredol	
Dyddiad	15 Tachwedd 2025.	
Swyddog Arweiniol	Anthony Jones – Prif Swyddog Tân Cynorthwyol	
Swyddog Cyswllt	Mike Plant – Pennaeth Cynllunio, Perfformiad a Thrawsnewid	
Pwnc	Rheoli Risg Strategol	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau mewn perthynas â'r Datganiad Parodrwydd i Dderbyn Risg ac i roi trosolwg o Gofrestr Risg Strategol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod).

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Ers yr adolygiad o reolaethau mewnol gan archwilwyr mewnol, Mersey Internal Audit Agency (MIAA), mae sawl newid i'r ffordd y caiff risgiau eu cofnodi a'u rheoli wedi cael eu cyflwyno er mwyn cryfhau'r broses rheoli risg.
- 3 Cafodd y matrices Parodrwydd i Dderbyn Risg a gymeradwywyd ei adolygu yn y Pwyllgor Risg Strategol diweddar ar 23 Hydref 2025, nid yw'r parodrwydd i dderbyn risg wedi newid.
- 4 Mae'r adroddiad yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am gynnwys Cofrestr Risg Strategol yr Awdurdod.

ARGYMHELLION

- 5 Argymhellir bod yr Aelodau'n:
 - i) **nodi'r Gofrestr Risg Strategol; ac yn**
 - ii) **adolygu a chymeradwyo'r parodrwydd i dderbyn risg ym mharagraffau 14–21 isod**

CEFNDIR

- 6 Mae Cofrestr Risg Strategol yr Awdurdod yn nodi risgiau hysbys a allai atal yr Awdurdod rhag cyflawni'r canlyniadau a gynlluniwyd ganddo a/neu gyflawni ei swyddogaethau craidd. Rhoddir sgoriau risg i gofnodion ar y gofrestr ac maent yn cael eu hailasesu'n rheolaidd gan swyddogion i adlewyrchu'r cyflwr presennol a'r effaith a ragwelir yn sgil camau lliniaru arfaethedig.

- 7 O dan y polisi hwn, mae'r Panel Gweithredol yn cael crynodeb o'r risgiau strategol o leiaf ddwywaith y flwyddyn. Rhwng cyfarfodydd, gall Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod weld manylion llawn y gofrestr gyda swyddogion.

GWYBODAETH

- 8 Mae Penaethiaid Adran yn gyfrifol am nodi a rheoli'r risgiau y maen nhw'n berchen arnynt; fodd bynnag, mae Pwyllgor Risg Strategol wedi'i ychwanegu at y Strwythur Sicrwydd Llywodraethiant ac mae wedi cyfarfod ddwywaith ers yr adroddiad diwethaf. Mae'r pwyllgor hwn yn gyfrifol, ymhlith pethau eraill, am adolygu'r risgiau hynny sy'n cael eu nodi fel 'Risg Uchel' neu 'Uchel lawn'.
- 9 Mae'r Pwyllgor Risg Strategol yn cael ei gefnogi yn ei waith gan bob Pwyllgor arall yn y Strwythur Sicrwydd Llywodraethiant, sydd bellach â risg fel eitem agenda sefydlog ar gyfer trafod risgiau newydd a phresennol yng nghydestun eu ffrydiau gwaith penodol.
- 10 Mae modiwlau E-Ddysgu Hyfforddiant Risg Lefel 1 a 2 bellach wedi'u cwblhau a'u llofnodi gan gadeirydd y Pwyllgor Risg Strategol. Mae'r gwaith hwn gan yr adran Hyfforddiant a Datblygu yn cwblhau'r ddarpariaeth hyfforddiant ar lefelau 1–4 a oedd angen cael eu gweithredu yn ôl yr adroddiad MIAA. Bydd y modiwlau hyn yn cael eu neilltuo i gyfrifon dysgu digidol y personél perthnasol yn fuan, ac maent i'w cwblhau ar gylch 3 blynedd

Datganiad Parodrwydd i Dderbyn Risg Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru

Adolygwyd ddiwethaf: 23 Hydref 2025 yn y Pwyllgor Risg Strategol

- 11 Mae'r Awdurdod yn cydnabod bod ei gynaliadwyedd hirdymor yn dibynnu ar optimeiddio risg mewn perthynas â chyflawni ei amcanion strategol, a bod y berthynas â chymunedau, staff, contractwyr, y cyhoedd a rhanddeiliaid eraill yn allweddol i lwyddiant Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth).
- 12 Nid dim ond un lefel o barodrwydd i dderbyn risg sydd gan yr Awdurdod; yn hytrach, mae ganddo amrywiaeth o lefelau o barodrwydd i dderbyn risg ar draws ystod ei weithgareddau. Rydym yn cydnabod, wrth fynd ar drywydd ein hamcanion llesiant a gwella, ei bod yn bosibl y byddwn yn dewis derbyn gwahanol raddau o risg mewn gwahanol feysydd.
- 13 Mae ein parodrwydd i dderbyn risg wedi'i ddiffinio ar ôl ystyried risgiau, materion a chanlyniadau sefydliadol. Byddwn bob amser yn anelu at weithredu gweithgareddau sefydliadol ar y lefelau a ddiffinnir isod. Lle rhagwelir y bydd gweithgareddau'n rhagori ar y lefelau diffiniedig, rhaid tynnu sylw at hyn trwy fecanweithiau llywodraethiant priodol.

- 14 **Risgiau ariannol:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **gofalus** ar gyfer risgiau ariannol gan gyfeirio at gostau rhedeg craidd, gan chwilio am opsiynau cyflenwi diogel gyda dim ond ychydig o risg weddilliol sydd ddim ond yn arwain at rywfaint o gyfleoedd ychwanegol. Bydd yr Awdurdod yn cael sicrwydd parhaus trwy'r datganiad llywodraethiant blynyddol bod polisïau a gweithdrefnau ar waith yn unol â chanllawiau'r Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) a SOLACE.
- 15 **Risgiau Ymateb/Gweithrediadau:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **gofalus** ar gyfer risgiau i'n gallu i ymateb i argyfyngau, gan geisio diogelu ein gallu i leihau risg i'r cyhoedd a sicrhau ar yr un pryd bod ein diffoddwyr tân mor ddiogel â phosibl.
- 16 **Risgiau cydymffurfio Cyfreithiol/Rheoleiddiol:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **minimol** ar gyfer cydymffurfiaeth, gan geisio ffafrio cadw at gyfrifoldebau, ac opsiynau cyflawni diogel gyda dim ond ychydig o risg weddilliol. Bydd gan yr Awdurdod sicrwydd blynyddol bod cyfundrefnau cydymffurfio ar waith, trwy'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol.
- 17 **Risgiau i enw da:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **agored** ar gyfer risgiau i enw da, gan ffafrio opsiynau cyflenwi mwy diogel, gan fod yn ofalus a goddef rhywfaint o risg weddilliol a dewis yr opsiwn sydd fwyaf tebygol o arwain at gyflenwi'n llwyddiannus, a thrwy hynny wella ein henw da am ddarparu gwasanaethau cost-ffeithiol o ansawdd uchel i'r cyhoedd.
- 18 **Risgiau pobl:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **gofalus** mewn perthynas â risgiau Pobl. Rydym yn credu'n gryf ym mhwasigrwydd ymgysylltiad cadarnhaol â staff a chynnal diwylliant sy'n cael ei arwain gan werthoedd i gefnogi ein holl staff. Mae recriwtio a chadw diffoddwyr tân ar alwad yn her benodol yn rhai o'n cymunedau mwy gwledig.
- 19 **Risgiau gwybodaeth:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **gofalus** tuag at risg rheoli a storio gwybodaeth bersonol, i adlewyrchu sensitifrwydd a phwasigrwydd yr wybodaeth a gedwir ar ein systemau i gefnogi ein gweithgareddau atal a diogelu yn ogystal â gwybodaeth staff sy'n cael ei phrosesu at ddibenion cyflogaeth.
- 20 **Risgiau Technoleg/Seiber:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **minimol** ar gyfer bygythiadau i'n hasedau sy'n deillio o ymosodiadau maleisus allanol. Er mwyn mynd i'r afael â'r risg hon, rydym yn gweithredu prosesau rheoli mewnol cryf ac yn defnyddio atebion technoleg cadarn.

- 21 **Risgiau Asedau/Ystadau:** Rydym wedi mabwysiadu safbwynt **gofalus** ar gyfer asedau ac ystadau, gan geisio sicrhau gwerth am arian ond gan ffafrio opsiynau cyflenwi profedig sydd â risg weddilliol isel. Mae hyn yn golygu ein bod yn defnyddio atebion ar gyfer prynu, rhentu, gwaredu, adeiladu, ac adnewyddu sy'n sicrhau ein bod yn diogelu'r trethdalwr rhag cymaint o risg â phosibl, gan roi gwerth da am arian a bodloni gofynion sefydliadol yn llawn ar yr un pryd.

21 Cofrestr Risg Strategol

Thema	Camau Lliniaru
Ymateb/Gweithrediadau (Parodrwydd i Dderbyn Risg – Gofalus) Oherwydd ansicrwydd o ran argaeledd cyllid ar gyfer buddsoddiad cyfalaf, mae risg na allai cyfleusterau hyfforddi fod yn addas i'r diben mwyach os na fuddsoddir mewn cynnal a chadw a gwella cyfleusterau yn y dyfodol.	Bydd buddsoddi mewn cyfleusterau hyfforddi yn Nolgellau a'r Rhyl, ynghyd â chyfleuster Hyfforddi Ymddygiad Tân yn Airbus Brychdyn, yn caniatáu i hyfforddiant Offer Anadlu barhau yn y tymor byr i ganolog. Ychydig o le sydd i ymestyn/ehangu'r safleoedd hyn i gynnwys unrhyw hyfforddiant arall sy'n seiliedig ar senarios, a hynny oherwydd eu lleoliadau a'u cyfyngiadau cynllunio. Ar hyn o bryd, mae'r cyfleusterau hyfforddi yn cael eu hategu gan staff yn mynd i leoliadau allanol, fodd bynnag, mae'n anodd ragweld cost hyn y tu hwnt i'r flwyddyn ariannol gyfredol.
Technoleg/Seiber (Parodrwydd i Dderbyn Risg – Minimol) Gan fod bygythiadau seiber yn esblygu trwy'r adeg, mae risg y bydd y sefydliad yn destun ymosodiad seiber	Mae technolegau amrywiol yn helpu i'n hamddiffyn rhag bygythiadau allanol, e.e. gosodiadau diogelwch mewnol ac ati. Fodd bynnag, mae'r rhan fwyaf o'r technolegau hyn yn adnabyddus ac mae seiberdroseddwr yn addasu eu hymosodiadau i ennill y blaen ar ein rheolaethau. Mae meddalwedd ychwanegol (e.e. Bullwall) yn helpu i leihau canlyniad ymosodiadau o'r fath, ac mae protocolau yn cael eu llunio i helpu gyda lliniaru ar ôl ymosodiad

Risgiau ariannol (Parodrzydd i dderbyn risg–Gofalus) Mae risg na fydd y terfynau amser yn cael eu bodloni oherwydd cymhlethdod rheolau pensiwn a'r angen i fynd i'r afael â heriau cyfreithiol. Gallai hyn gael ei achosi gan natur gymhleth y rheoliadau a'r amser sydd ei angen i ddatrys materion cyfreithiol.	Aelod o Fwrdd Cynghori'r cynllun. Mae ansawdd data yn gwella. Mae llif arian parod y tu allan i'r gronfa bensiwn.
Ymateb/Gweithrediadau (Parodrzydd i Dderbyn Risg – Gofalus) Oherwydd materion recriwtio a chadw digon o staff, mae risg na fyddwn yn gallu sicrhau bod pypiau ar gael, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig.	Timau recriwtio ac argaeledd pwrpasol ym mhob ardal. Grwpiau pwrpasol a Phwyllgor yn y Strwythur Sicrwydd yn canolbwyntio ar y risg hon. Swyddogion, staff a grwpiau cynrychioliadol yn gweithio mewn partneriaeth gymdeithasol i weithredu'r cytundeb cydweithredol y cytunwyd arno yn ddiweddar i wella darpariaeth yng nghefn gwlad ac i gynyddu gwytnwch. Adnodd argaeledd dyddiol pwrpasol yn sicrhau bod cynifer o beiriannau tân â phosibl ar gael ledled Gogledd Cymru.

Diffinnir **risg** fel cyfuniad o debygolrwydd a chanlyniadau digwyddiadau peryglus. **Tebygolrwydd:** y siawns y bydd rhywbeth yn digwydd. Gellir ei ddisgrifio ar sail tebygolrwydd, amllder neu ansicrwydd digwyddiadau.

Canlyniad: Canlyniad digwyddiad. Yn benodol, difrifoldeb neu raddau'r niwed a achosir gan ddigwyddiad.

GOBLYGIADAU

Lles Amcanion	Mae cynnal y gofrestr a chymryd camau i reoli risg yn cynyddu'r tebygolrwydd y caiff amcanion llesiant yr Awdurdod eu cyflawni.
Cyllideb	Mae cynnal y gofrestr yn helpu i flaenoriaethu penderfyniadau gwario a fyddai'n lleihau lefelau risg.
Cyfreithiol	Mae cynnal y gofrestr yn helpu i sicrhau bod yr Awdurdod yn cydymffurfio â deddfwriaeth sy'n diffinio ei swyddogaethau a sut mae'n gweithredu.
Staffio	Ni nodwyd unrhyw oblygiadau penodol.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/ Y Gymraeg	Ni nodwyd unrhyw oblygiadau penodol.
Risgiau	Bwriad gwaith lliniaru yw lleihau cymaint â phosibl ar y tebygolrwydd o risg.